

JURYRAPPORT ROGGEVEENPRIJS 2025

Vorgelezen door jurylid André Kastelein

Dames en heren, als lid van de werkgroep cultuurhistorie van het Koninklijk Zeeuwsch Wetenschappelijk Genootschap is het mij een genoegen de Roggeveenprijs mede namens mijn collega juryleden Eva Cossee en Marcel Rijken uit te mogen reiken.

De prijs ontleent zijn naam aan Jacob Roggeveen, die leefde tussen 1659 en 1729 en in Middelburg werd geboren. Hij was een Zeeuwse **ontdekkingsreiziger** die in 1721 werd uitgezonden om het **Zuidland** te vinden, maar en passant op paaszondag in 1722 toevallig **Paaseiland** ontdekte.

De jury van de eerste Roggeveenprijs voor een wetenschappelijke uitgave met focus op Zeeland dan wel op de Zeeuwse geschiedenis, is aangenaam verrast door het hoge niveau van alle inzendingen die ze gelezen heeft. Twaalf boeken kwamen op ons bureau terecht.

1 De Sprong in het licht van *Florette Dijkstra*

2 Salomon Mesdach van *Carla van de Puttelaar*

3 Opperhuidmens van *Mario Molegraaf*

4 Tot exemple van anderen van *Johan Franke*

5 In Zeeland werd doorgevochten van *Tobias van Gent en Hans Sakkers*

6 Het gilde van barbiers en chirurgijns te Veere van *Karel Noorlander*

7 Moord op het Groot eiland van *Amar Antheunis en Arjan van Dixhoorn*

8 Tussen Schotten, schilders en streekdracht van *Nicolette van Neste*

9 Meesterwerken tussen de Schelde en de Seine van *Oscar Garschagen, Anja de Groene en Peter Verdurmen* 10 Tussen republiek en koninkrijk van *Piet Geljon*

11 Alles gegeven. Marie Tak van Poortvliet van *Jacqueline van Paaschen*

12 Bourgondische beschaving in Noord-Vlaanderen van *Adrie de Kraker en Jan van Loo*

Voorwaar voor de jury een lastige opgave: dikke studies over kleine onderwerpen met meestal ook een blik naar buiten de provincie. En kleine, uitstekend gedocumenteerde boeken, zeer precies omljnd, maar ook enkele uitvoerige biografieën met een meer of minder Zeeuws onderwerp. Twee van deze biografieën kwamen op onze shortlist. Zowel Marlow Moss als Marie Tak van Poortvliet zijn nu voor het grotere publiek aan de vergetelheid ontrukkt. *Sprong in het licht* van Florette Dijkstra en *Alles gegeven* van Jacqueline van Paaschen zijn twee uitstekend gedocumenteerde en goed geschreven boeken die de jury met veel plezier heeft gelezen. Echte aanraders.

Na ampel beraad hebben we toch gekozen voor een rondom Zeeuws onderwerp, waar velen binnen en buiten de provincie niet veel van zullen weten.

Het einde van de Tweede Wereldoorlog in Zeeland is uitvoerig beschreven en ook verfilmd. Maar wat velen niet weten is, dat deze provincie langer standhield tegen de aanval van de Duitsers dan de rest van het land. Zoals vaker gebeurt in de geschiedenis, werden burgers het slachtoffer van het feit dat hun leefomgeving het toneel werd van de strijd tussen de Europese grootmachten. Een militaire campagne die tot de dag van vandaag -denk aan de binnenstad van Middelburg of de Franse begraafplaats in Kapelle- diepe sporen heeft achtergelaten.

Wie wil weten hoe dat precies in zijn werk ging, raden we van harte aan het fantastische en spannende boek van de winnaars van de Roggeveenprijs te lezen. Wij feliciteren Tobias van Gent en Hans Sakkers met *In Zeeland werd doorgevochten!*

